

[Úvodní Stránka](#) > ... > [Soudní Řízení](#) > [Občanskoprávní Věci](#) > [Dokazování](#) > [Slovakia](#)

Dokazování

Obsah zajišťuje

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Slovensko

1 Důkazní břemeno

1.1 Jaká jsou pravidla týkající se důkazního břemena?

Pravidlo, podle kterého soud provádí dokazování při jednání, vychází z čl. 48 odst. 2 Ústavy.

Pokud je to účelné, je možné o provedení důkazu požádat jiný soud, případně lze provést důkaz mimo jednání. Provedení důkazu mimo jednání oznamuje soud stranám sporu zpravidla pět dní předem. Účastníci řízení mají právo být takto prováděnému dokazování přítomni.

Účastníci jsou povinni označit důkazy na prokázání svých tvrzení. Soud rozhodne, které z označených důkazů provede.

Soud může výjimečně provést i jiné než účastníky navržené důkazy, pokud je jejich provedení nezbytné pro rozhodnutí v dané věci.

Soud může rozhodnout o tom, že je nutno provedené důkazy doplnit nebo je před ním zopakovat.

1.2 Existují pravidla, která vylučují některé skutečnosti z důkazního břemene? Ve kterých případech? Je možné i tak vyvrátit určité právní domněnky předložením důkazu?

Výjimkou z provádění důkazů při jednání je případ, kdy byly splněny podmínky k vydání rozhodnutí bez jednání. To neznamená, že se v těchto případech důkazy neprovádějí, dokazování se však neprovádí při jednání, ale mimo ně. Dokazování je kvalitativně obdobné jako prokazování nároku.

Tyto výjimky zahrnují:

- jednání ve věci samé, pokud jde o otázku prostého právního posouzení věci,
- skutková tvrzení stran nejsou sporná a hodnota sporu bez vedlejších nákladů nepřevyšuje dva tisíce EUR,
- na základě souhlasu stran; v případě vydání platebního rozkazu, rozsudku pro zmeškání, rozsudku pro uznání a při vzdání se nároku.

Jednání není nutné nařizovat ani v případě řízení o abstraktní kontrole ve spotřebitelských věcech, při vydání rozsudku pro zmeškání ve prospěch spotřebitele, ve sporech týkajících se diskriminace za předpokladu, že s tím žalobce souhlasí, v individuálních pracovních sporech a u návrhu na nařízení neodkladného opatření.

1.3 Do jaké míry musí být soud přesvědčen o pravdivosti faktu, aby na něm založil rozsudek?

Soud není při hodnocení důkazů v zásadě omezován právními předpisy v tom smyslu, jak má jednotlivé důkazy hodnotit z hlediska jejich pravdivosti. Uplatňuje se tedy zásada volného hodnocení důkazů. Jen výjimečně ukládá zákon soudu při hodnocení důkazů určitá omezení; soud musí například považovat za prokázanou skutečnost, u níž zákon stanoví vyvrátitelnou domněnku, pokud v řízení nevyjde najevo opak – § 133 Občanského zákoníku.

Pro soud jsou závazná rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie. Zároveň jsou pro něj závazná rozhodnutí Ústavního soudu o tom, zda je určitý právní předpis v rozporu s ústavou, se zákonem nebo s mezinárodní smlouvou, která je pro Slovenskou republiku závazná. Soud je vázán rovněž rozhodnutími Ústavního soudu nebo Evropského soudu pro lidská práva, která se týkají základních lidských práv a svobod. Soud je vázán rovněž rozhodnutími příslušných orgánů o tom, že byl spáchán trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt postizitelný podle zvláštních předpisů; soud však není vázán rozhodnutím v blokovém řízení.

Kromě výše uvedeného může soud přezkoumat otázky, které náležejí do rozhodovací pravomoci jiného orgánu. Pokud však příslušný orgán vydal o takovéto otázce rozhodnutí, soud k tomuto rozhodnutí přihlíží a začlení ho do odůvodnění svého rozsudku (respektování předchozích rozhodnutí).

2 Provádění důkazů

2.1 Provádí soud dokazování pouze na návrh účastníků nebo může soudce v některých případech provádět důkazy i z vlastního podnětu?

Účastníci řízení jsou povinni uvést důkazy prokazující jejich tvrzení. Soud rozhodne, které z označených důkazů provede. Soud může provést důkaz i z vlastního podnětu na základě veřejných registrů a seznamů, pokud z těchto registrů nebo seznamů vyplývá, že skutková tvrzení stran jsou v rozporu se skutečností; jiné důkazy bez návrhu soud neprovádí.

Soud může bez návrhu provést důkazy s cílem zjistit, zda byly splněny procesní podmínky nebo zda bude navrhované rozhodnutí vykonatelné, jakož i s cílem seznámit se s příslušným zahraničním právem.

2.2 Je-li návrhu účastníka na provedení důkazu vyhověno, co následuje?

Pokud nebyly splněny podmínky pro vydání rozhodnutí bez jednání, provádí soud dokazování při jednání.

Účastníci mají právo vznést připomínky ke všem návrhům na provedení důkazů a ke všem důkazům, které byly provedeny.

2.3 Ve kterých případech může soud zamítnout návrh účastníka na provedení dokazování?

Soud hodnotí důkazy podle vlastního uvážení, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti, přičemž pečlivě přihlíží k veškerým skutečnostem, které vyjdou v průběhu řízení najevo. Věrohodnost každého provedeného důkazu lze zpochybnit, pokud zákon nestanoví jinak.

Určité omezení volného hodnocení důkazů platí pro odvolací, případně i dovolací soud vzhledem k tomu, že odvolací soud není vázán skutkovým stavem, který zjistil soud prvního stupně. Může proto dospět k jinému skutkovému závěru. Nemůže se však odchýlit od hodnocení konkrétního důkazu provedeného soudem prvního stupně. Vyhodnotit jinak důkaz provedený soudem prvního stupně může jen tehdy, pokud by sám tento důkaz zopakoval. Na rozdíl od soudu prvního stupně však může vyhodnotit odlišně důkaz, který soud nižšího stupně provedl prostřednictvím dožádaného soudu.

2.4 Jaké existují druhy důkazních prostředků?

Za důkaz mohou sloužit všechny prostředky, které mohou přispět k řádnému objasnění stavu věci a které byly získány zákonným způsobem z důkazních prostředků. Důkazním prostředkem je například výslech stran, výslech svědků, listiny, odborná vyjádření, znalecké posudky a ohledání. Pokud není způsob provedení důkazu předepsán, určí ho soud.

2.5 Jaké jsou metody dokazování pomocí svědků a jak se liší od dokazování pomocí znalců? Jaká jsou pravidla pro předkládání písemných důkazů a znaleckých posudků?

Svědék je osoba odlišná od soudu a od účastníků řízení, která vypovídá o skutečnostech, jež sama zažila a vnímala. Svědkem může být pouze fyzická osoba.

Ve věcech, které spadají do pravomoci občanskoprávních soudů, je často nezbytné odborné posouzení skutečností, které slouží jako skutkový základ pro rozhodnutí ve věci samé. V případě, že rozhodnutí ve věci

samé závisí na posouzení skutečnosti, k němuž jsou nezbytné odborné znalosti, ustanoví soud znalce. V takovém případě musí soud ustanovit znalce i v případě, že soudce má odborné znalosti, které by mu umožňovaly odborně posoudit předmět řízení. Tyto znalosti nemohou nahradit objektivní zjištění skutkového stavu subjektem mimo orgán, který o nich rozhoduje.

Základní úlohou soudu je správná formulace otázek pro znalce. Soud je povinen pokládat znalci pouze otázky týkající se skutkové podstaty a vyvarovat se otázek, které se týkají právního posouzení předmětu znaleckého posudku.

Znalecký posudek lze předložit k přezkoumání i jinému znalci, případně vědeckému ústavu nebo jiné instituci. Předmětem takového druhého posudku je přezkoumání posudku předloženého již dříve. V praxi je někdy označován jako tzv. kontrolní (revizní) posudek. Soud hodnotí znalecký posudek jako každý jiný důkaz.

2.6 Mají některé způsoby dokazování větší důkazní sílu než jiné?

Soud přistupuje k hodnocení jednotlivých provedených důkazů z hlediska jejich věrohodnosti a pravdivosti. Soud není omezován zákonnými předpisy v tom smyslu, jak by měl hodnotit jakýkoli konkrétní důkaz – jedná se o zásadu volného hodnocení důkazů. Úvahy soudu při hodnocení však nejsou libovolné; soud je povinen přihlížet k veškerým skutečnostem, které vyšly najevo v průběhu řízení. Tyto skutečnosti má soud respektovat a musí správně určit jejich vzájemný vztah. Soud přitom není vázán žádným pořadím z hlediska významnosti a důkazní síly jednotlivých důkazů.

2.7 Jsou pro prokázání určitých skutečností povinné určité způsoby dokazování?

Ve věcech, kdy je možno zahájit řízení i bez návrhu, jakož i v řízeních o svolení k uzavření manželství, o určení a popření rodičovství, o osvojitelnosti a o osvojení a ve věcech týkajících se obchodního rejstříku, je soud povinen provést další důkazy potřebné ke zjištění skutkového stavu, přestože je účastníci nenavrhlí.

2.8 Mají svědci ze zákona povinnost svědčit?

Každá fyzická osoba je povinna dostavit se na základě předvolání k soudu a vypovídat jako svědek – ustanovení § 196 odst. 2 občanského soudního řádu. Musí vypovídat pravdivě a nic nezamlčet. Soud je povinen poučit svědka o trestněprávních následcích křivé výpovědi a o jeho právu odepřít výpověď.

2.9 Ve kterých případech mohou svědci odmítnout vypovídat?

Výpověď může svědek odepřít jen tehdy, kdyby v jejím důsledku způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám blízkým. O důvodnosti odepření výpovědi rozhoduje soud. Výpověď mohou svědci odepřít i tehdy, pokud by jejich svědeckví znamenala porušení zповědního tajemství nebo povinnosti mlčenlivosti u informací, které jim byly ústně či písemně svěřeny jako osobám pověřeným pastorační péčí pod podmínkou zachování mlčenlivosti.

2.10 Může být osoba, která odmítne vypovídat jako svědek, sankcionována nebo přinucena podat svědeckví?

O důvodnosti odepření výpovědi rozhoduje soud. Proti usnesení soudu není přípustné odvolání. Pokud svědek odmítne vypovídat navzdory usnesení soudu, může mu soud uložit pořádkovou pokutu.

2.11 Existují osoby, od nichž nelze vyžadovat svědeckví?

Statutárního zástupce organizace v občanském soudním řízení, jehož účastníkem je daná organizace, má soud vyslechnout vždy jen jako účastníka řízení, a nikoli jako svědka (§ 185 občanského soudního řádu).

2.12 Jaká je úloha soudce a účastníků při výslechu svědků? Za jakých podmínek lze svědka vyslechnout prostřednictvím videokonference nebo jiných technických prostředků?

Na začátku výslechu svědka musí soud zjistit jeho totožnost a jeho vztah ke stranám. Dále musí svědka poučit o významu svědecké výpovědi, o jeho právech a povinnostech, o trestních následcích křivé výpovědi a o jeho právu na svědecké.

Soud vyzve svědka, aby souvisle vylíčil vše, co ví o předmětu výsledku. Pak mu klade otázky potřebné k doplnění a vyjasnění jeho výpovědi. V souvislosti s otázkami kladenými svědkovi je nutno upozornit na nepřipustnost kapiózních a návodných otázek.

Svědům nesmí být kladeny kapiózní nebo sugestivní otázky. Pokud jsou účastníkům řízení nebo znalcům kladeny takovéto otázky nebo jakékoli otázky týkající se právního posouzení věci, předseda senátu považuje takovéto otázky za nepřipustné. Předseda senátu rozhodne o nepřipustnosti těchto otázek usnesením, které se nedoručuje a není proti němu přípustné odvolání. Toto usnesení je uvedeno pouze v protokolu z jednání.

Soud může se souhlasem účastníků řízení uskutečnit ústní jednání prostřednictvím videokonference nebo jiných prostředků komunikační technologie.

3 Hodnocení důkazů

3.1 Jestliže účastník získal důkaz nezákonným způsobem, existují omezení přípustnosti takového důkazu při rozhodování?

Je nutno zopakovat, že soud není omezen zákonnými předpisy v tom smyslu, jak hodnotit jednotlivé důkazy – jedná se o zásadu volného hodnocení důkazů podle § 191 občanského soudního řádu.

3.2 Jsem-li účastníkem řízení, bude moje tvrzení považováno za důkaz?

Soud posuzuje úkony účastníků, jejich zástupců nebo jiných osob, které se řízení účastní, důsledně podle jejich obsahu, a nikoli podle toho, jak je tyto osoby nazvaly. Úkony účastníků se řídí zásadou neformálnosti. Účastníci mohou v zásadě provádět procesní úkony dle vlastního uvážení – jejich svědectví má stejné právní účinky bez ohledu na to, zda bylo předloženo v písemné podobě nebo bylo podáno ústně a zaznamenáno do protokolu – musí však být vždy uvedeno výslovně nebo tak, aby nenastaly pochybnosti o jejich skutečné vůli.

4 Určil tento členský stát v souladu s čl. 2 odst. 1 nařízení o dokazování jiné orgány, které jsou příslušné k dokazování pro účely soudních řízení v občanských nebo obchodních věcech podle uvedeného nařízení? Pokud ano, v jakých řízeních jsou příslušné k dokazování? Mohou žádat pouze o provedení dokazování, nebo rovněž pomáhat při dokazování na základě žádosti jiného členského státu? Viz rovněž oznámení podle čl. 2 odst. 1 nařízení o dokazování

Žádné jiné orgány nebyly uvedeny.

■ Poslední aktualizace: 29/04/2026

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.